

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра хореографії та фітнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувачка
кафедри

доц. Тараненко Ю.
03 вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

спеціальність: 024 Хореографія

освітньо-професійна програма: «Хореографія»

факультет фізичної культури, спорту та здоров'я людини

Робоча програма дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» для здобувачів вищої освіти спеціальності 024 Хореографія

Освітньої програми «Хореографія»

Розробник: Тетяна ФУРМАНОВА, старший викладач кафедри хореографії та фітнесу

Робочу програму погоджено робочою групою освітньо-професійної програми «Хореографія» та схвалено на засіданні кафедри теорії і методики навчання мистецьких дисциплін від 03 вересня 2024 року (протокол № 1)

Завідувачка кафедри

Юлія ТАРАНЕНКО

Гарантка ОПП

Олена МАРТИНЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія	За вибором навчального закладу	
Модулів – 4	Освітньо-професійна програма «ХОРЕОГРАФІЯ»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 8		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
Мова навчання: українська		5-й 6-й	5-й 6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	4 год.	4 год.
		Практичні	
		36 год.	18 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	98 год.
		Індивідуальні завдання: Розробка занять з класичного танцю	
		год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – **33%: 67%**

для заочної форми навчання – **17%: 83%**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» є підготовка компетентного керівника хореографічного колективу, хореографа-виконавця, який володіє навичками виконання та викладання класичного танцю, вміє застосовувати набуті знання та міждисциплінарні зв'язки в професійній діяльності, дотримується правил викладацької етики та академічної доброчесності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

	Програмні компетентності	Програмні результати навчання
<i>загальні</i>	ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПР 03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
<i>фахові</i>	СК 02. Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.	ПР 07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
	СК 03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.	ПР 08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
	СК 04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).	ПР 09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

<p>СК 05. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зав'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.</p>	<p>ПР 10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.</p>
<p>СК 06. Здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва.</p>	<p>ПР 11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.</p>
<p>СК 07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.</p>	<p>ПР 12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.</p>
<p>СК 10. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології (відео-, TV-, цифрове, медіа-мистецтва і т. ін.) в процесі створення мистецького проєкту, його реалізації та презентації.</p>	<p>ПР 15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.</p>
<p>СК 11. Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу.</p>	<p>ПР 16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.</p>

	СК 12. Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методика організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.	ПР 17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
	СК 14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.	ПР 19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Принципи та правила комбінування вправ та рухів класичного танцю, методика розробки комбінацій.

Змістовий модуль 1. Принципи та правила комбінування рухів класичного танцю.

Тема 1. Основні види комбінаційних сполучень в системі класичного танцю.

Тема 2. Принципи поєднання вправ та рухів у комбінації.

Змістовий модуль 2. Методика розробки комбінацій в системі класичного танцю.

Тема 1. Особливості комбінування вправ екзерсису біля опори.

Тема 2. Створення комбінацій класичного екзерсису на середині зали.

Тема 3. Особливості створення стрибкових комбінацій.

Модуль 2. Запис комбінацій класичного екзерсису.

Змістовий модуль 3. Методика запису комбінацій класичного екзерсису.

Тема 1. Прийоми запису комбінацій класичного екзерсису.

Тема 2. Здобуття навичок запису комбінацій класичного екзерсису.

Змістовий модуль 4. Вивчення та виконання класичного екзерсису біля станка, на середині зали та вправ allegro.

Тема 1. Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.

Тема 2. Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали.

Тема 3. Вивчення та виконання стрибкових вправ.

Модуль 3. Робота над технічністю виконання матеріалу уроку класичного танцю.

Змістовий модуль 5. Вивчення та виконання класичного екзерсису біля станка, на середині зали та вправ allegro.

Тема 1. Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.

Тема 2. Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали, стрибкових вправ.

Змістовий модуль 6. Робота над технічністю виконання матеріалу уроку класичного танцю.

Тема 1. Робота над технічністю виконання уроку класичного танцю.

Тема 2. Відпрацювання окремих рухів та комбінаційних сполучень.

Модуль 4. Розробка та запис комбінацій класичного екзерсису.

Змістовий модуль 7. Музичний супровід в контексті розробки матеріалу заняття класичного танцю.

Тема 1. Музичність, як складова виконавської майстерності.

Тема 2. Музичний супровід як основа розробки навчального матеріалу заняття з класичного танцю.

Змістовий модуль 8. Складання та запис комбінацій класичного екзерсису.

Тема 1. Створення та запис окремих комбінацій екзерсису біля опори.

Тема 2. Створення та запис окремих комбінацій екзерсису на середині зали, вправ allegro.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Принципи та правила комбінування рухів класичного танцю.												
Тема 1. Основні види комбінаційних сполучень в системі класичного танцю.	7	1				6	7	1				6
Тема 2. Принципи поєднання вправ та рухів у комбінації.	8	1	2			5	8	1	2			5
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2			11	15	2	2			11
Змістовий модуль 2. Методика розробки комбінацій в системі класичного танцю.												
Тема 1. Особливості комбінування вправ екзерсису біля опори.	5		2			3	5					5
Тема 2. Створення комбінацій класичного екзерсису на середині зали.	6		2			4	6		2			4
Тема 3. Особливості створення стрибкових комбінацій	4		2			2	4		2			2
Разом за змістовим модулем 2	15		6			9	15	2	4			11
Усього годин	30	2	8			20	30	2	6			22
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Методика запису комбінацій класичного екзерсису.												
Тема 1. Прийоми запису	7		2			5	7		1			6

комбінацій класичного екзерсису.												
Тема 2. Здобуття навичок запису комбінацій класичного екзерсису.	8		2			6	8		1			7
Разом за змістовим модулем 3	15		4			11	15		2			13
Змістовий модуль 4. Вивчення та виконання класичного екзерсису біля станка, на середині зали та вправ allegro.												
Тема 1. Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	7		2			5	7		1			6
Тема 2. Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали	4		2			2	4		1			3
Тема 3. Вивчення та виконання стрибкових вправ.	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 4	15		6			9	15		2			13
Усього годин	30		10			20	30		4			26
Модуль 3												
Змістовий модуль 5. Вивчення та виконання класичного екзерсису біля станка, на середині зали та вправ allegro.												
Тема 1. Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	8		2			6	8					8
Тема 2. Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали, стрибкових вправ.	7		2			5	7		2			5

Створення та запис окремих комбінацій екзерсису біля опори.	8		4			4	8		1			7
Тема 2. Створення та запис окремих комбінацій екзерсису на середині зали, вправ allegro.	7		2			5	7		1			6
Разом за змістовим модулем б	15		6			9	15		2			13
Усього годин	30		10			20	30	2	4			24
Разом	120	4	36			80	120	4	18			98

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Основні види комбінаційних сполучень в системі класичного танцю.	1	1
2.	Принципи поєднання вправ та рухів у комбінації.	1	1
3.	Музичність, як складова виконавської майстерності.	1	1
4.	Музичний супровід як основа розробки навчального матеріалу заняття з класичного танцю.	1	1
	Разом	4	4

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Принципи поєднання вправ та рухів у комбінації.	2	-
2.	Особливості комбінування вправ екзерсису біля опори.	2	2
3.	Створення комбінацій класичного екзерсису на середині зали.	2	-
4.	Особливості створення стрибкових комбінацій	2	2
5.	Прийоми запису комбінацій класичного екзерсису.	2	2
6.	Здобуття навичок запису комбінацій класичного	2	1

	екзерсису.		
7.	Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	2	1
8.	Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали.	2	1
9.	Вивчення та виконання стрибкових вправ.	2	1
10.	Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	2	-
11.	Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали, стрибкових вправ.	2	2
12.	Робота над технічністю виконання уроку класичного танцю.	2	2
13.	Відпрацювання окремих рухів та комбінаційних сполучень.	2	-
14.	Музичність, як складова виконавської майстерності.	1	1
15.	Музичний супровід як основа розробки навчального матеріалу заняття з класичного танцю.	1	1
16.	Створення та запис окремих комбінацій екзерсису біля опори.	4	1
17.	Створення та запис окремих комбінацій екзерсису на середині зали, вправ allegro.	2	1
	Разом	36	18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Основні види комбінаційних сполучень в системі класичного танцю.	6	6
2.	Принципи поєднання вправ та рухів у комбінації.	5	5
3.	Особливості комбінування вправ екзерсису біля опори.	3	5
4.	Створення комбінацій класичного екзерсису на середині зали.	4	4
5.	Особливості створення стрибкових комбінацій	2	2
6.	Прийоми запису комбінацій класичного екзерсису.	5	6
7.	Здобуття навичок запису комбінацій класичного екзерсису.	6	7
8.	Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	5	6
9.	Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали.	2	3
10.	Вивчення та виконання стрибкових вправ.	2	4
11.	Вивчення та виконання вправ екзерсису біля станка.	6	8
12.	Вивчення та виконання вправ екзерсису посередині зали, стрибкових вправ.	5	5
13.	Робота над технічністю виконання уроку класичного	6	6

	танцю.		
14.	Відпрацювання окремих рухів та комбінаційних сполучень.	5	7
15.	Музичність, як складова виконавської майстерності.	6	6
16.	Музичний супровід як основа розробки навчального матеріалу заняття з класичного танцю.	5	5
17.	Створення та запис окремих комбінацій екзерсису біля опори.	4	7
18.	Створення та запис окремих комбінацій екзерсису на середині зали, вправ allegro.	5	6
	Разом	36	18

7. Індивідуальні завдання

Розробка занять з класичного танцю. Відпрацювання матеріалу уроку класичного танцю.

8. Методи навчання

Викладання дисципліни передбачає використання наступних методів навчання: пояснення, розповідь, лекція, бесіда, демонстрування, вправи, практичні роботи, пояснювально-ілюстративний, виконавчий, репродуктивний (відтворюючий), метод створення ситуації інтересу.

9. Засоби оцінювання

Форми оцінювання: поточне оцінювання (усні відповіді, відповіді на тестові завдання; фронтальне опитування, практичний показ комбінацій, фрагментів уроку); підсумкове оцінювання (екзамен).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Практичні заняття, поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			100/100	200/200	
T1	T2	T1	T2	T3			
пр	сп	пр	сп	пр			сп
2	3	2	2	4			4
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4					
T1	T2	T1	T2				
пр	сп	пр	сп	пр			сп
6	6	10	10	6			6
Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6					
T1	T2	T1	T2				
пр	сп	пр	сп	пр			сп
2	2	4	4	4			4
Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8					
T1	T2	T1	T2				
пр	сп	пр	сп	пр			сп
2	2	4	4	10			5

6	6	10	5	10	10	-	10		
---	---	----	---	----	----	---	----	--	--

Скорочення:

T1, T2, T3 – теми змістових модулів

пр – практичні заняття

ср – самостійна робота

Несвоєчасне виконання (через неповажну причину) обов'язкових завдань передбачає зниження поточної рейтингової оцінки.

Студент, який успішно виконав усі види роботи, має можливість набрати 100 балів. Система накопичення балів за поточний контроль є допуском до складання екзамену. Не допускаються до складання екзамену здобувачі, які не набрали 50 балів.

Максимальна екзаменаційна оцінка – 100 балів, що у сумі з поточною оцінкою складає 200 балів. При визначенні підсумкової оцінки контролю успішності вона буде ділитися на коефіцієнт 2.

Оцінювання студентів **заочної форми навчання** здійснюється за результатами підсумкового контролю (екзамену) за 100-бальною системою. Зміст екзамену складає практичний показ екзерсису біля станка (**20 балів**), екзерсису на середині зали (**20 балів**), вправ allegro (**20 балів**) та відповідей на питання з теорії та методики класичного танцю (**40 балів**).

Шкала оцінювання ЄКТС:

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX(з можливістю повторного складання)
1-34	F(з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Більш детальна інформація про систему оцінювання надана в документі «Критерії оцінювання здобувачів I рівня вищої освіти навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» (спеціальність: 024 Хореографія)» та «Програма екзамену дисципліни «Теорія і методика викладання класичного танцю» для спеціальності 024 Хореографія».

11. Методичне забезпечення

1. Плани практичних занять.

2. Завдання для самостійної роботи.
3. Відеозаписи уроків класичного танцю.
4. Збірка аудіозаписів до музичного оформлення уроків класичного танцю.

12. Рекомендована література

Базова

1. Ахеян Т.Л. Методика викладання класичного танцю в підготовчих групах: навч.-метод. посіб., Київ ДАКККіМ, 2016. 115 с.
2. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю : підручник. Київ: Альтерпрес, 2007. 324 с.
3. Васірук С.О. Класичний танець : навч.-метод. посіб. для студ. ВНЗ. 2-е вид., переробл., доповн.. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2011. 259с.
4. Основи класичного танцю: Методичні рекомендації для студентів 1 курсу спеціалізації «Хореографія» / Укладач А.Б.Бойко. Львів: ЛДУФК, 2010. 26с.
5. Петков С.В. Методика викладання у загальноосвітніх навчальних закладах : навчальний посібник. К. : КНТ, 2020. 224с.
6. Швай Р.І. Методика викладання у загальноосвітньому навчальному закладі : навчальний посібник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 218с.
7. Теорія і методика хореографії у питаннях і відповідях: навчальний посібник для студентів спеціальності Хореографія / колектив авторів за заг.ред. О.В. Мартиненко. Мелітополь: ПП Скребейко П.В., 2018. 344с.
8. Тригуб І. В., Тригуб С. В. Теорія та методика викладання класичного танцю: комплексна програма за спеціальністю «Учитель хореографії». Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2015. 32 с.

Допоміжна

1. Гончаренко Ю.В., Єрмакова О.А. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 239 с.
2. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю : метод. рек. для студ. спеціальності “Хореографія”. 2-ге вид. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 41с.
3. Костровицька В., Писарев О. Школа класичного танцю. – Л., «Мистецтво», 2009.
4. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. 2-ге вид. Київ : Муз. Україна, 1990. 256 с.
5. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання : навч.- метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури ; [уклад. Л. П. Дегтяр]. Харків : ХДАК, 2019. 10 с.

6. Хореографічна тема в уроці класичного танцю : метод. розробка. Харків. держ. акад. культури ; уклад. Л. М. Шилова. Харків : ХДАК, 2003. 29 с.
7. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії : навч. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2009. 156 с.
8. Котов В., Одерій Л. Теорія і методика класичного танцю: методичні рекомендації до курсу «Практикум класичного танцю» для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти, спеціальності 013 Початкова освіта, спеціалізації «Хореографія». Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 58 с.
9. Лігус О.М. Музика в хореографії : навч. посіб. К. : Київ.ун-т ім. Б.Грінченка, 2021. 144 с.

Інтернет ресурси

1. www.bdpu.org (сайт БДПУ, library)
2. Інституційний репозитарій Бердянського державного педагогічного університету. URL: <https://dspace.bdpu.org.ua/home> .
3. http://www.regionalmuseum.kr.ua/muzh01a1_u.htm (електронна бібліотека книжок з дисципліни)
4. [Ukrainian-dancing.com](http://ukrainian-dancing.com) <http://ukrainian-dancing.com/video11.html>
5. <http://terpsihora.net/index.php/uroki/teoriya/102-klass-tanec>
6. <http://www.dance-league.com/node/3>
7. <http://www.horeograf.com/muzyka/klassicheskij-tanec>
8. <http://probalet.info/klassicheskij-tanec>